

پس از رئیسی سال سختی گذشت

سیداحمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد در خطبه‌های نمازجمعه این هفته گفت: «حادثه بندرعباس یک سهل انگاری بزرگ بود و خانواده‌های زیادی را داغدار کرد. این حادثه قابل پیشگیری بود و در واقع این سهل انگاری از جنایت هم بدتر است.» او ادامه داد: «اردیبهشت امسال نیز مانند اردیبهشت پارسال حادثه تلخی برای مردم ما رقم خورد. سال گذشته، حادثه تلخ سقوط بالگرد رئیس جمهور را داشتیم، امسال نیز با وقوع حادثه انفجار در بندرعباس، اردیبهشت تلخی را داشتیم. سال گذشته پس از وقوع حادثه سقوط بالگرد و شهادت رئیس جمهور، سال سختی بر مردم گذشت.» او در ادامه سخنان در خصوص بزرگداشت روز معلم، گفت: «روشن کردن چراغ معرفت در دل تربیت کننده از مهمترین کارهایی است که یک معلم می‌تواند انجام دهد، اگر این کار را انجام ندهد او فقط یک شغل داشته است و از زمره معلمان واقعی خارج است. در واقع معلمانی که عناصر ناپاکی را وارد جامعه می‌کنند در درگاه خدا مسئول هستند.» او در بخش دیگری گفت: «عنصری که در برگزاری جشنواره کوچه لایبالی گری کردند هم محصول تربیت کسانی هستند که اگر به عملکرد خود نگاه کنند، می‌توانند به خودمعلم بگویند؟!»

منتظر منشور راهگشای رهبری هستیم

علیرضا اعرافی، امام جمعه قم در خطبه‌های نماز جمعه این هفته در باره برگزاری همایش یکصدمین سالگرد بازتاسیس حوزه علمیه قم گفت: «برای تکمیل مطالعه‌ها و تدوین مقاله‌ها، برگزاری این رویداد مقداری با تاخیر مواجه شد، اما امسال با عنایت رهبر معظم انقلاب، مراجع عظام تقلید، جامعه مدرسین، شورای عالی حوزه‌های علمیه و نهادهای حوزوی و مدیریت حوزه برگزار خواهد شد.» او همچنین گفت: «ما جامعه علمی، روحانیت و مردم، هم منتظر شنیدن این پیام‌ها و سخنان و گزارش‌ها و هم به فضل الهی در انتظار صدور منشور راه‌گشا از سوی رهبر معظم انقلاب هستیم، و در انتظاریم تا راهنمایی‌ها و هدایت‌های معظم‌له در قالب این منشور به دست برسد و پس از آن نیز همه برای تحقق آنها تلاش کنیم.»

ادامه سر مقاله

از همین زاویه می‌توان امسال را سال امید مردم به بهبود امور کلی کشور بر مدار عقلانیت و تطابق با خواست عموم مردم نامید. امری که ابتدای سال گذشته تحقق آن رویایی دست‌نیافتنی می‌نمود. این مهمترین نقص خطبه‌های مزبور در توصیف وضع جامعه ایران است.

اگر از این نکته بگذریم یک مسأله بسیار روشن است. همه می‌دانیم که ایشان چه می‌خواهد بگوید. ایشان و دیگران هم فهمیدند که این سرمقاله در مقام بیان چه نکته‌ای است. ولی یک نکته را فراموش نکنید. کشاندن مجادلات سیاسی در سطحی‌ترین شکل آن به نمازهای جمعه؛ نه تنها کمکی به آباد شدن دین و نماز جمعه نمی‌کند، بلکه مردم را نسبت به اخلاق سیاسی آن بدبین‌تر از این که هست می‌کند. آقای علم‌الهدی! آقای رئیسی هر چه که بود و هر چه که کرد گذشت و از خداوند برای همه درگذشتگان طلب آمرزش و مغفرت باید کرد. حالا اگر آقای پزشکیان درست یا نادرست(و به نظر ما درست) در باره گذشته چیزی نمی‌گوید دلیلی ندارد که دیگران اصرار به گشودن کارنامه ناموفق سه سال گذشته کنند. اتفاقاً باید از جهاتی وضع موجود را فرصتی برای فراموشی گذشته بدانید و الا امروز با کارنامه ساخت مسکن در حد یک درصد از وعده‌های داده شده مرحوم رئیسی؛ و نیز توری که در سه سال بجای وعده داده شده مبنی بر نصف و سپس تک رقمی شدن، همیشه بالاتر از تورم دوره روحانی بود، چه پاسخی باید می‌دادید؟ آن ماجرا گذشت. بازکردن پرونده آن رابه عهده اهل تاریخ بگذاریم. دست مخالفان آن دولت برای نقد آن صد برابر بازتر و پرت‌تر از موافقان آن است. ولی باز کردن این پرونده سودی برای جامعه ندارد پس شما آغازگر این کارزار نباشید چون علاوه بر جامعه، برای خودتان هم زبان‌بار است.

سودای جنگ طلبان

بررسی مواضع اپوزیسیون خارج از کشور در قبال مذاکرات ایران و آمریکا

سیمیه متقی
دبیر گروه سیاست

«برخی حتی در مقام استدلال برآمدند که تکیه بر بیگانه و دعوت او به خانه برای ویران کردن آشیانه کار نیکو و خردمندانه‌ای است و همین نشان می‌دهد پستی و پلشتی آنها را. آن‌ها نمی‌اندیشند که اگر نزاعی دارند دشمن را دعوت نمی‌کنند که خانه را بر سر پدر و مادر و خواهر و برادر من ویران کند. این نزاع‌های داخلی نباید به ایران ستیزی و ایران‌فروشی منتهی شود. البته پاری از آنها آنقدر متوهم هستند و آنقدر دور از واقعیت زندگی می‌کنند که گمان برده‌اند... پس از آزادی وطن مردم مشتاقانه و مختارانه زمام امر را به دست این بیگانه‌پرستان و اسلام‌ستیزان و ایران‌فروشان خواهند داد و بیایند و به خیال خودشان یک نظم سکولار را برقرار کنند. زهی خیال باطل.»

این سخنان اخیر عبدالکریم سروش، روشنفکر دینی خارج از کشور است که با عنوان «عتابی با ایران فروشان» در پی سخنان و کنش‌های برخی چهره‌های سیاسی اپوزیسیون خارج از کشور در روزهایی که خبر از «مذاکرات ایران و آمریکا» به میان آمده، در فایل تصویری منتشر شده است و اتفاقاً خود سروش هم به نوعی در جرگه اپوزیسیون خارج نشین قرار دارد؛ این سخنان و آنچه پیش و پس از آن طی این روزها مطرح شده است نشان از آن دارد که در میان اپوزیسیون چنددستگی‌ها دربار «تمایل اپوزیسیون در نحوه مواجهه آمریکا با ایران» وجود دارد و در سطحی بالاتر از اختلافات وسیع‌تری در میان آنها خبر می‌دهد. آنجا که اسماعیل نوری‌علا، فعال اپوزیسیون ملی‌گرا که البته در سال ۱۴۰۱ به کمپین «من وکالت می‌دهم» (وکالت به رضا پهلوی) پیوسته بود؛ در واکنش به فعالیت سلطنت‌طلبان در پی مذاکرات و دعوت به تجمع در برابر کاخ سفید در ۱۳ آوریل گفت: «چه می‌شود که ایرانیان حاضر در مرلیند، ویرجینیا و واشنگتن حاضر نمی‌شوند در این برنامه حضور داشته باشند، من علت را نمی‌دانم اما هر چه که هست شرم‌آور است. من بارها گفته‌ام که با تجزیه‌طلب، با کمونیست و مجاهد خلق همکاری نمی‌کنم؛ اکنون سلطنت‌طلب‌را هم به این فهرست اضافه می‌کنم.» در جبهه اپوزیسیون در قبال مذاکرات چه می‌گذرد؛ در ادامه نگاهی به آن خواهیم داشت.

مخالفان مذاکره ایران و آمریکا

شاید باید گفت که مهمترین مخالف اپوزیسیون در مذاکره ایران و آمریکا رضا پهلوی است؛ کسی که اغلب واکنش‌ها به سخنان او اتفاق افتاد؛ و از صادق زیباکلام، فعال سیاسی در ایران تا سروش و برخی دیگر به نوعی به سخنان او اعتراض کردند؛ آنجا که در بیانیه خود نوشت: «مذاکرات هسته‌ای، صلح را به خاورمیانه نخواهد آورد. جمهوری اسلامی با صداقت وارد مذاکره نمی‌شود و او دیپلماسی تنها به‌عنوان ابزاری برای خرید زمان، کاهش فشارها و تحکیم قدرت خود بهره می‌برد. هر چقدر نیت آمریکا از مذاکرات خیر باشد، اما

در عمل، به... جمهوری اسلامی، فرصتی تازه برای ادامه حیات می‌دهد.» و خطاب به ویتکاف گفت: «... سیاست فشار حداکثری در دور اول ریاست جمهوری ترامپ، موفق‌ترین سیاست تاریخ در قبال این رژیم بود. لازم است که این سیاست ادامه یابد.» در پی همین سخنان زیباکلام در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «درحالی‌که بسیاری از ایرانیان نگرانند که مبادا کار با ترامپ به درگیری بکشد و مملکت نابود شود، جناب شاهزاده ولیعهد برعکس، از ترامپ می‌خواهند که مبادا با نظام کنار بیایند. امیدوارند که در نتیجه جنگ، در ی به تخته‌ای بخورد و معظم‌له بقدرت برسند ولو آنکه یک تیر چراغ در مملکت سالم نمانده باشد.» و برخی دیگر نیز در داخل و خارج از کشور به آن اعتراض کردند و در این بین رضا پهلوی در سخنانی در گفت‌وگو با روزنامه ساندی تایمز اعلام کرد: «حمایت غرب نباید به معنای حضور نظامی باشد.»

البته مخالفت با مذاکره و موافقت حداکثری با فشار بر حکومت در میان اغلب سلطنت‌طلبان و همسویان آنها وجود دارد. بابک شکرایی، که از چهره‌های همسو با این جریان است در مطلبی که در حساب کاربری‌اش در ایکس منتشر کرده است، نوشت: «اسرائیل و هیچ کشور دیگری نه مسئول و نه متعهد به حفاظت از منافع ملی ما هستند، هر دولتی بر اساس منافع ملی خود تصمیم خواهد گرفت... کورش بزرگ: نیایش برای بذری که نکاشته‌ای حاصلی نخواهد داشت.» او در ادامه از مردم برای شروع اعتراضات دعوت کرده و البته امید بر برهم خوردن مذاکرات دارد.

در این بین اما بیشترین تلاش برای عدم ادامه مذاکرات را شهرام ماگوپی، مبتکر تجمع اعتراضی ۱۳ آوریل سلطنت‌طلبان در برابر کاخ سفید داشته است؛ همان که نوری علان آن تجمع را «شرم‌آور» عنوان کرد. او چندی پیش از برگزاری این تجمع در تاریخ ۹ فروردین گفت: «این ایده به ذهنم رسید که سه تظاهرات برپا کنیم و من اسپانسر مالی آن باشم. اولی در واشنگتن دی‌سی در برابر کاخ سفید، دومی در لندن در برابر مقر نخست‌وزیر انگلستان و سومی هم در بروکسل، مقر سیاسی اتحادیه اروپا، خواسته ما که چه می‌خواهیم مطرح کنیم. حدود یکسال و نیم روی آن کار کردم. هدف‌های مهم این است یک، ملت ایران فقط و فقط براندازی می‌خواهد و چیز دیگری نمی‌خواهد. دو، تنها فردی که نماینده اکثریت مطلق ما مردم ایران است کسی نیست جز، شاهزاده رضا پهلوی و سه اینکه، بخواهیم او را به رسمیت بشناسید و با عنوان نماینده مردم ایران و رهبر ملی ایران آمریکا و اروپا او را بپذیرند و در خواست کنیم که مذاکرات از الان با ایشان شروع شود.» البته که در پی این سخنان و فارغ از جمعیت حداقلی که برای این تجمع جلوی کاخ سفید حضور پیدا کردند؛ هر کسی که پیگیر مذاکرات ایران و آمریکاست با تناقضات متعددی روبرو می‌شود. مثلاً طرف به علت ادعایی مذاکره آمریکا با ایران که نگرانی از رسیدن به بمب هسته‌ای توسط ایران است توجه نداشته و خواسته آمریکا بنشیند و با رضا پهلوی مذاکره کند. اما که چه شود؟ که جمهوری اسلامی به عنوان نظام مستقر در ایران که به گفته آنها در آستانه دستیابی به بمب هسته‌ای است و باید جلوی آن را بگیرند؛ از این تلاش دست بردارد؟ به نظر می‌رسد در مسیر افتاع آمریکا برای شروع مذاکره با رضا پهلوی اشتباه برداشتی بسیار است و آن نتیجه مدنظر غرب و آمریکا قطعاً در این مذاکره برآورده نمی‌شود و البته در این برنامه توجه‌داشتند که اپوزیسیون در «چه نمی‌خواهند» متحد آنها هستند و قطعاً بخشی از اپوزیسیون با سلطنت هم‌مخالفند و رضا پهلوی را به عنوان نماینده خود نمی‌پذیرند.

از دیگر چهره‌های همسو با سلطنت‌طلبان حامد شبیبانی‌راد، دبیر نخست حزب «ایران نوین» از احزاب دولتی زمان پهلوی است و طبیعتاً همسو با سایر سلطنت‌طلبان امیدوار است که مذاکرات به نتیجه نرسد؛ او در گفت‌وگو با دویچه‌وله با بیان اینکه «بسیار محتمل است که طی هفته‌های آتی مذاکرات به شکست بینجامد و بدون حصول توافق پایان پذیرد»، گفت: «در این حالت باید در انتظار برخورد نظامی از طرف اسرائیل و آمریکا با بخش‌هایی از رژیم باشیم. در این شرایط وظیفه اپوزیسیون در این حالت استفاده از فرصت ضعف مضاعف رژیم و ترغیب مردم به وارد کردن ضربه نهایی است.»

ایرج مصداقی، فعال سیاسی اپوزیسیون که زمانی به سازمان مجاهدین خلق تمایل داشت و الان از مخالفان جدی آن است و بیشتر فعالیت حقوق بشری انجام می‌دهد هم همسو با سلطنت‌طلبان مخالف مذاکرات است و در گفت‌وگو با دویچه‌وله با بیان اینکه «مذاکرات و توافق احتمالی آمریکا و جمهوری اسلامی به شکلی که پیش می‌رود به نفع اپوزیسیون و مردم ایران نیست»، گفت: «تکرار برجام نمی‌تواند منافع مردم ایران را تضمین کند.» او ایراد حمله نظامی را نه در آسیب به مردم بلکه در احتمال بی‌نتیجه ماندن و حفظ حکومت دانسته و گفته است: «ما تجربه حوثی‌ها را در هفته‌های اخیر داریم که حملات سنگین هوایی آمریکا را تجربه کرده‌اند اما همچنان در قدرت هستند. حمله نظامی سنگین به‌مرکز اتمی و موشکی رژیم نمی‌تواند متفاوت از آن چه باشد که در یمن افتاد.»

مشابه این دیدگاه که مخالفت با مذاکرات حتی به قیمت حمله نظامی به ایران است؛ کم نیست. مثلاً جبهه ۷ آبان در نامه‌ای به رئیس جمهور آمریکا با اشاره به خواسته رضا پهلوی از دولت آمریکا و سخنان او آورده است: «... سرنگونی جمهوری اسلامی تنها ضمانت واقعی برای صلح، پایان حمایت از تروریسم و روابط دوستانه با همه کشورهای جهان از جمله آمریکا خواهد بود...» و به نوعی بار دیگر به خواسته «مذاکره نکنید» رسیده است. در این بین سعید بشیرناتاش، مسئول شورای مرکزی این جبهه که سابقاً ملی‌گرا بود و الان به جرگه سلطنت‌طلبان نزدیک شده است؛ پیگیر همین خواسته و ترویج‌کننده آن است.

علاوه بر آن، فواد یاشایی، دبیرکل حزب مشروطه ایران، لیبرال دموکرات، که معمولاً کمتر موضعی متفاوت از سلطنت‌طلبان دارد، این بار هم به همان سیاق در حساب این حزب در شبکه اجتماعی ایکس در برنامه «تحلیل هفته» به موضوع توافق احتمالی جمهوری اسلامی و آمریکا پرداخته و از آن ابراز نارضایتی کرد و گفت: «مذاکرات اپوزیسیون با کشورهای مختلف برای فشار حداکثری بر جمهوری اسلامی ادامه دارد و در همین رابطه گروهی از حزب مشروطه ایران (لیبرال دموکرات) برای گفت‌وگو و شرکت در کنفرانس، طی هفته آینده به اسرائیل سفر می‌کند.» به عبارتی این تشکیلات هم احتمالاً همسو با بخش عمده مخالفان مذاکره نگرانی از باب حمله به ایران و آسیب‌های آن ندارد که به دنبال مشورت و مذاکره از جمله مقاصد اعلامی‌اش اسرائیل است. اینها برخی از دسته اول اپوزیسیون است که به آن اشاره شد.

عکس: gettyimages